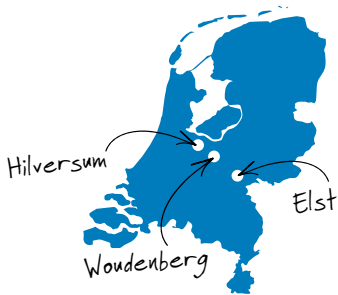

Groene kerken inspireren elkaar

Op 8 oktober vond in Ede de vijfde GroeneKerkendag plaats. Tijdens deze lustrumeditie werd niet alleen de mijlpaal van honderd groene kerken gevierd, maar was er ook volop ruimte voor uitwisseling en inspiratie. In Woudenberg, Elst en Hilversum wordt hard gewerkt aan een 'groenere' geloofsgemeenschap.

▲ De nieuwe lichtung groene kerken op het podium tijdens de GroeneKerkendag.

Woudenberg – Fairtrade thee en de medemens

Ton van Leur van parochie St. Maarten 'H. Catharinakerk' in Woudenberg is één van de vertegenwoordigers van de nieuwe lichtung groene kerken. Sinds een jaar zet de werkgroep duurzaamheid zich in voor een 'groenere' Catharinakerk. Ton: "Ik zie het echt als een opdracht voor kerken om zich te bekommeren om de schepping."

In Woudenberg is in een jaar tijd al veel van de grond gekomen. Zo drinken de parochianen nu niet alleen fairtrade koffie, maar ook fairtrade thee met fairtrade suikerklontjes. De spaarlampen worden geleidelijk vervangen door ledlampen, er wordt actief ingezet op het scheiden van afval en binnenkort start een sponsoractie voor zonnepanelen. Ton geeft aan dat duurzaamheid ook een sociaal aspect kent. "Duurzaamheid heeft ook betrekking op de onderlinge verhoudingen tussen mensen. In Woudenberg hebben we elke zondag een activiteit voor mensen die alleen zijn of zich eenzaam voelen. Dat soort dingen doe je óók als kerk, en dat heeft volgens mij ook alles te maken met 'zorg voor de schepping'. Dat je omkijkt naar je medemens."

Het duurzaamheidsproject in Woudenberg wordt inmiddels steeds breder gedragen. Zo heeft het liturgieberaad voorgesteld om in elke viering een voorbede aan duurzaamheid te wijden, of een korte inspirerende tekst in het liturgieboekje op te nemen. Ook is de samenwerking gezocht met parochies in de omgeving. Ton: "We kunnen anderen ondersteunen, enthousiasmeren en inspireren. Dat heeft tot een bredere werkgroep geleid, waarin verschillende parochies vertegenwoordigd zijn. We kunnen gewoon heel veel van elkaar leren!"

Elst – Duurzame kloostertuin

Diaken Bert Wolters van de Protestantse Gemeente Elst draait al een tijdje mee binnen de werkgroep 'duurZSaam kerkzijn'. "Als gemeente zijn we op dit moment ook bezig met het onderwerp 'duurzaam inkopen', en we kijken hoe we kunnen aansluiten bij de burgerlijke gemeente. Die heeft aangegeven een Fairtrade Gemeente te willen worden."

De Protestantse Gemeente Elst is al sinds 2012 bezig met het onderwerp duurzaamheid. Dat heeft niet alleen veel invloed gehad op de bouw van 'De Ruimte', het spiritueel kerkelijk centrum, maar komt ook naar voren in de naastgelegen kloostertuin. Bert vertelt dat er in de tuin veel ruimte is voor symboliek. "In de kloostertuin staan planten in de kleuren van het kerkelijk jaar. Bovendien zijn het voor een groot deel planten die in de Bijbel voorkomen. Wat ik zelf heel bijzonder vind, is dat het oude doopvont een plaats in de tuin heeft gekregen. Onder het doopvont liggen gedenksteden: iedereen die overlijdt, krijgt een steen met zijn naam en geboorte- en sterfdatum. Eén keer per jaar worden alle stenen naar het doopvont gebracht, tijdens een soort ceremonie." De tuin is bovendien duurzaam ingericht: "De oude stenen van de parkeerplaats zijn schoongemaakt en gebruikt voor de paden en het terras, en de banken zijn van gerecycled materiaal. Zo laten we zien dat we zuinig willen omgaan met grondstoffen."

De gemeente in Elst is heel zichtbaar als 'groene kerk': als de kerk open is voor publiek, wordt de GroeneKerkenvlag gehesen. Bert: "Ik heb de vlag in aanloop naar de Klimaatloop besteld. Het was voor mij een prachtig moment toen de vlag voor de eerste keer gehesen werd, door de wethouder."

^ 'In de duurzame kloostertuin bij het kerkelijk centrum 'De Ruimte' in Elst is plaatsgemaakt voor het oude doopvont.

Hilversum - Zonnepanelen voor de buurt

Eén van de 'inspirerende initiatieven' op het podium van de GroeneKerkendag werd toegelicht door Aernoud Olde. Enthousiast vertelt hij: "Ik liep al enige tijd rond met het idee om zonnepanelen op ons kerkdak te leggen en deze te verhuren aan buurtbewoners. Er zijn namelijk genoeg mensen die zelf geen zonnepanelen neer kunnen leggen, maar hier wél graag in willen investeren. Het dak van mijn eigen wijkgemeente – De Morgenster – bleek niet geschikt te zijn, maar al snel kwam ik in contact met Jogchum Kooi uit de Bethlehemkerk. Hij wilde de verbouwing van de kerk graag aangrijpen om zonnepanelen op het dak te leggen."

Aernoud was inmiddels betrokken bij de oprichting van de energiecoöperatie HilverZon. Deze coöperatie wil zoveel mogelijk collectieve daken – zoals op sporthallen, scholen en kerken – in Hilversum van zonnepanelen voorzien. De Bethlehemkerk besloot met HilverZon samen te werken en het kerkdak aan de energiecoöperatie beschikbaar te stellen. HilverZon legde vervolgens 99 zonnepanelen op het dak, waarmee op dit moment 16 buurtbewoners van zonne-energie worden voorzien.

Aernoud roept kerken op om vaker de samenwerking met een energiecoöperatie op te zoeken. "Er zijn inmiddels ruim vijftig van dit soort projecten in Nederland. Door samen te werken kunnen we veel bereiken!"

100ste Groene Kerk

Al meer dan honderd kerken hebben zich inmiddels aangesloten bij de GroeneKerkenactie. Op 7 oktober werd dit heuglijke feit gevierd in de Marekerk in Leiden, waar vijf Leidse kerken het GroeneKerkenbordje ontvingen uit handen van de scribe van de Protestantse Kerk, René de Reuver. Het is voor het eerst dat vijf geloofsgemeenschappen uit één plaats zich samen als groene kerk hebben aangemeld. Onder het motto 'Bewust groen met minder poen' gaan de Hooglandse kerk, Marekerk, Vredeskerk, Regenboog en Antoniuskerk de komende tijd aan de slag met een uitgebreid duurzaamheidsproject.

*Tekst: Jeddija Harthoorn, freelance medewerker Kerk in Actie Duurzaamheid
Foto's: Niek Stam, Stichting Oikos (doopvont)*